

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Hussius & Hieronymus Pragensis ad Constantiense Concil profecti
cremantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

cendorum curam suscepit. Ibi quum in *Iacobellum*
 celebrem concionatorem incidisset nouam illam
 de Calice seu vtraque specie Laicis non minus,
 quam sacerdotibus communicanda, opinionem
 ei suggessit; vehementer mirari se simulans, quod
 tam grauis Romanæ Ecclesiæ error à tam docto
 viro nondum fuisset deprehensus. Hanc deinde
 erroneam doctrinam Iacobellus & suis sermoni-
 bus populo instillauit, & scripto, quod hodieque
 extat, propugnauit. Hoc illud Eridis fuit pomum,
 quod tantas postea in Bohemiæ regno contentio-
 nes, & cruentas etiam pugnas excitauit; plerisque
 contra Ecclesiasticos clamantibus, quod per inui-
 diam & contemptum Laicis alteram partem Sacra-
 menti subtraxerint, & non deuenire eis integrum
 corporis & sanguinis Christi Sacramentum, vti à
 Domino institutum fuit. Stupidis illis mortalibus
 non aduertentibus duo in Venerabilis Sacramen-
 ti tractatione esse à Domino N. instituta nempe
 panem & Viam consecrando mutare in corpus
 & sanguinem Domini, quod est sacerdotum, & id
 quod consecratum est à sacerdote ex parte aliqua
 sumere, quod est etiam Laicorum. Feruente igitur
 populi motu, Hussius ex altera parte in Ecclesi-
 asticos iridem inuectus, *nihil eis præter decimas dan-
 dum clamabat;* tum Ioannis XXIII. PP. factum,
 qui Christianos ad expeditionem contra Neapo-
 lis Regem cruce signati iusserat, factum atrociter
 calumniabatur, cuius exemplum Lutherus in Leo-
 one X. imitatus est. Interea Constantiæ Patres ad
 Concilium congregabantur. non quidem vt Hus-
 sij reprimere tur audacia & resutaretur hæresis, ad
 quam, vt pote iam ante in Viclepho damnatam,
 nullo nouo opus erat examine aut Concilio quum
 legibus prohibuit sit, ne ob ea quæ publicis
 Conciliorum decretis iam olim & determinata
 sunt, noua Concilia cogantur (h). Eum vero in
 finem præcipue illud indictum erat Concilium, vt
 infelix illud schisma, quo ambitione quorundam
 aliquot iam annos in tres factiones, vel tria potius
 capita distracta erat Ecclesia, componeretur. Tum
 enim tres à tribus factionibus electi, de Pontifica-
 tu inter se contendebant: *Ioannes qui Bonomia, Gre-
 gorius qui Arimini, & Benedictus qui in Hispania com-
 morabatur,* omnes sibi addictorum nixtope Prin-
 cipum. At paullo post schisma perlanatum fuit,
 Martino V. vnanimi Patrum in Concilio Constani-
 tiæ congregatorum consensu & suffragijs ad Pon-
 tificatum electo, qui pacem Ecclesiæ restituit.
 eamque magna cum prudentiæ & moderationis

laude, quatuordecim annos gubernauit.

V. Dum anxijs Patrum suffragijs Constantiæ
 de liberanda factionibus Ecclesia, & vnototi ouii
 pastore praticendo deliberatur: Imperator Sigis-
 mundus, cuius opem Bohemi, VVenceslao rege
 persecordiam omnia negligente, implorauerant,
 & ad quem etiam Suinco Archiepiscopus eade
 caussa profectus in legatione mortuus fuerat, Pa-
 tres rogauit, darent operam vt Hussitarum hæresi,
 qua florētissima prouincia vehementer afflige-
 batur, idoneum & tempestiuum remedium affer-
 retur, ne longius progressa, multo maiora mala
 daret. Visum est ergo Ioannem Hussium, præcipuū
 eius auctorem, ad Concilium euocandum esse:
 qui citatus, accepta à Sigismundo Romanorum re-
 ge fide publica, eò venit, vna cum procerum quo-
 rundam Bohemiæ, ipsi adhaerentium comitatu.
 Discedens Praga Anno 1417, amicis promississe di-
 citur, se vsque ad extremum spiritum doctrinam
 suam defenditurum: quod si recantare cogatur, id
 quidem fortassis ore, sed numquam corde factu-
 rum. Venit etiam eodem Hieronymus Pragensis,
 & ipse citatus, homo laicus: qui tamen post tri-
 die seclanculum subduxit, & vnde venerat, redijt,
 domum citatus, se fuisse Constantiæ in Concilio, sed
 neminem contra se progredi ausum (i). Verum
 dum ista facta, comprehensus, Constantiam re-
 ducitur. Hic VViclephi effigiem collo appensam
 gestabat, capite ad eam ferentem; & in fronte
 SANCTI nomine inscriptam. Vterque examina-
 tus: eorum confessi sunt; sed quum viderentur
 vt Confessionem manu sua signarent, vt in Bohem-
 iam ea mitteretur, pertinaciter vterque recu-
 sarunt. Hussius, quamuis non ignoraret iam
 Excommunicationis contra se latam esse senten-
 tiam, domum tamen priuatam Missam celebrabat, as-
 sistentibus quibusdam suæ sectæ complicibus:
 tot vero tantisque difficultatibus vndique cir-
 cumuentum se videns, fugæ Consilium inijt, curru
 vndique stramine lectus ex vrbe delatus est; sed
 defuga retractus, & in Monasterio Fratrum S.
 Francisci custodia mancipatus, Sigismundi regis
 fidem sibi datam implorauit, grauetur tam sibi
 infringi conquectus. Sed cogitare debuerat, Sigis-
 mundum Patribus ea in re præscribere nihil po-
 tuisse, quum & ipse Concilij decretis fuerit sub-
 iectus.

h. L. nemo. C. de S. T. & fide Cath. ca. maiores & q. 4. i. Richenthalius.

iectus. Sic ergo Hussius tamquam pertinax hæreticus, non obstante saluo conductu, quem impio homini ad tutelam sæcularem concesserat, ad iudicium productus fuit. Fecit quidem Sigisfrundus quantum decuit aut licuit: sed perspecta Husij, ab ipso sæpe ut Concilij se submitteret iudicio, moniti, obstinatione & malicia, publice protestatus est, *malle se per se & solum sua manu pertinacem hæreticum comburere, quam defendere aut liberare.* Aieunt qui eius historiam Acta collegerunt, (k) Sigisfrundum postea ad Patres his verbis vsurum: *Iudicatis complures articulos ex Ioannis Husij libris excerptos, hæreticos esse & Catholica Fidei contrarios, itemque multa alia dogmata que in publicis concionibus ille asseruit, à quibus vel unum satis foret ad condemnandum ipsum. Quapropter si nolueris eos errores reuocare & eiurare, legibus vestris in eum, prout videbitur, & ipse meretur, agere vobis licet.* Debuit ne igitur aut potuit Imperator, Sæcularis homo, suis litteris salui conductus, Ioannem Hussium aduersus Ecclesiam Catholicam, aut Deum defendere? debuit ne Hussium, si per viam prædo, aut fur existeret aduersus Leges eius terræ tutandæ daret pœnas. Nescire videntur quid Litteræ salvi sint conductus qui ista infanda in illis concedi volunt. Seruata est Fides Hussio quæ data fuit. Non est punitus quidem ob crimina Mæstacis diuinæ Læsæ quæ in Bohemia ante profectioem suam commiserat, sed ea quæ post saluum conductum acceptum Constantiæ commisit.

Post aliquot dies Hussius à carcere in Ecclesiam producit, ubi plena erat Sessio Concilij, præsentem etiam ipso Rege in habitu Imperiali, circumstantibus Imperij Electoribus & Principibus. Ibi iterum admonitus ut culpam suam fateretur, & quinquaginta quinque erroneos VViclephi articulos, toties & in tam multis locis damnatos eiuraret, post multas ambages & tergiversationes tandem aperte fallus est, se non posse renitente conscientia, condemnare, præsertim tres istos VViclephi articulos: *Syluester Papa & Constantinus Imperator errauerunt quod opibus dotauerunt Ecclesiam: Si Papa aut sacerdos mortali obstrictus sit peccato, non ordinat, non consecrat, non baptizat, item, Decima sunt pure elemosyna.* Tandem ergo hærescos damnatus, degradatur, & sæculari potestati traditur, à qua igni fuit adiudicatus, iam palo alligatus, à quibusdam rogatur, utrum sacerdotem sibi dari velit cui peccata confiteretur. *Quum annuisset, venienti presbytero, nihil, inquit, confessione mihi opus*

est. Morior ego, nullo mortali peccato illigatus. Sic Reichenthalius scribit, qui quum plerique Actis intererant, tum supplicium spectauit. Immerito sane tam Imperator quam Concilium sæuicia accusantur, ob Husij condemnationem & supplicium, quum ille potius crudelis censendus sit, qui quum potestatem in malos vindicandi habeat, ea non vitatur; suaque conscientia malis in bonos grassandi aperuit fenestram. S. Hieronymus Theophilum Alexandrinum Episcopum grauius reprehendit, quod nimia indulgentia & mansuetudine in eius temporis hæreticos videretur, ut quæ illi audaciores facti, hæreses suas latius indies propagandi inde sumerent occasionem. Defendere igitur hæreticum illum & incusare Deum & Ecclesiam hæretici vindicem, est velle sub prætextu immunitatis concessæ à præteritis delictis, immunitatem concedi ad perpetranda. Id tamen magno suo dedecore volunt Lutherani & omnes à Luthero afflati.

Non eadem fuit Hieronymi, quem socium Hussio fuisse diximus constantia; ut qui hæresin eiuraret, ac reuocationi suæ ipse manu subscripserit, uti apud Cochlaeum & alios fuisse illa per scripta existant. Quum vero ob hæc reuocationem & abiurationem ab Hussicis male audiret, & à prioribus amicis se desertum, apud Catholicos vero, omnes ipsius actiones obseruantes, contentum se & suspectum esse animaduerteret, mente confusus & fluctuans, ad vomitum rediit, & eandem quam Hussius martyrij coronam adipisci decreuit, Sic Diabolus nempe hominibus illudit. Quare iterum impetrata audientia, ea quæ antea reuocauerat retractauit, mortem pro Ioannis Husij doctrina subire paratum se ferens.

Idem tamen in Sacramento Eucharistiæ eandem cum Catholicis Transubstantiationem asseruit, quod nimirum facti verbo panis in Corpus Christi commutetur. Quum sacerdos quidam dixisset, Accusaris passim, Hieronymus, quod asserueris panem post consecrationem etiam manere panem: *at panis, inquit ille, apud pistorem manet.* Omnes quidem tam præclaræ eruditionis & eloquentiæ acrisque ingenij virum singulari commiseratione prosequerantur; & optabant (ut Poggius Florentinus testatur) ut in viam reuersus, & rationi acquiescens, vitæ suæ confuleret. At ille in proposito persistens, mortem non modo non exhorrescere, sed expetere etiam videbatur. Quum igitur nulla

ratione à sententia dimoueri posset, legibus in eum agi placuit: sicque tamquam relapsus, eodem supplicio quo magister ipsius Hussius (quo ætate & auctoritate minor, sed doctrina ac facundia superior fuit habitus) est affectus. Morti eius certe plurimi adstantium illachrymarunt, in ipso vitæ fine *Litanias & hymnos in Laudem Beatae Virginis & Sanctorum decantantis* (1).

VI. Porro combustis tam Hussij quam Hieronymi corporibus, omnes rogi reliquæ & cineres collecti & in Rhenum effusi iunt: ne quid inde discipuli asportarent, & tamquam sacras reliquias idololatricè colerent.

Quum ergo aliud nihil superesset, terram loci in quo cremati fuerant, effoderunt, & in patriam secum asportarunt, vt pro æterno asseruaretur monumento duorum horum Apostolorum, quorum illi memoriam & reliquias tam religiose venerantur. At cineres hos cum mortui muli, paullo ante eodem loco sepulti, cineribus permistos fuisse credibile est. Vbi vero in Bohemia de Hussio & Hieronymo Constantiæ exultis fama percrebuit, dici non potest quam multa Hussitæ mæroris signa ediderint, quem etiam atrato vestitu & multis lamentis testabantur. Quinetiam femina quædam librum in eius defensionem scripsit & edidit. In eiusdem laudes Beza quoque minime est parcus, de Hussij (quæ vox lingua Bohemica Anserem significat) supplicio ita exclamans: *O quam amabilis & opportunus vigilans huius Anseris fuit clangor! qui sonat sua voce, cœlesti magis quam terrestri, Christianos etiam diuturno vœterno excitauit. Et tu quidem (subiungit) ô Hussi, tamquam de cauea, ex hoc ingrato Mundo ad cœlum euolasti: sed tamen (ô rem miram!) dicere profecto possumus, tot cygnos qui post mortem tuam tam sua ueritate cantarunt, è tuis cineribus natos esse, vt Phoenix potius quam Anser dici merearis.* Vides ergo Hussium hic in cœlo collocatum, & quidem ab eo quem ille, si in viuis adhuc esset, tamquam iugis sacrificij, veræ corporis Christi præsentia, Transubstantiationis, & aliorum Catholicae Ecclesiæ, quos pseudomartyr hic ad finem vsque vitæ suæ credidit & asseruit, articulum euersorem & hostem, ad infernum esset ablegaturus, Ridicula laus, & ridiculus encomiastes, qui ab eo, quem laudat condemnatur. Et quem laudat ipsemet condemnat. Sed hæc sunt acumina ingeniorum quæ à veritate apostarunt.

VII. Ii quoque qui nouæ Ecclesiæ & eius Mar-

tyrum in ea historijs conscribendis operam nauarunt (quamuis pro historijs vt plurimum fabulas nobis & mendacia obtrudant) *VViclephum & Hussium tamquam Patres & progenitores* suos nequam aspernantur. Et ex illo quidem nempe ambirioso *VViclepho*, Stephanum protomartyrem faciunt, & primum ei in martyrum suorum lignil locum assignant. Secundum ab hoc locum tribuunt Ioanni Hussio, quem fidelem Iesu Christi ministrum & seruum fuisse aiunt. Atque hæc agentes ipsi aduersus se Testimonium dicunt, quod Ecclesia in qua hi sunt primi martyres, Annis primum post Christum natum 1400 sic exorta, & ante id tempus in suo nihilo existens sine persecutione, & pugna, beata sit usa quiete Hos duos *Danæus* (m) inquit *duas illas esse solius, quæ post Antichristi ruinam, Deo iubente, effluerint.* At horum vtrumque negare non possunt *& Missam celebrasse, & Eucharistiam adorasse, &* Hussium imprimis, *Transubstantiationem credidisse, vt Prisbramus scribit, qui Hussita fuit.* An quisquam maiori zelo ad Beatam Virginem Deipam tam preces fundere possit, quam *VViclephus?* inquit (n). *Impossibile est vt sine Beatissima Virginis suffragijs ullum primum accipiamus. Et quidem auxiliorum quæ nobis illa præstet, diuersos esse gradus. Nam & eos quoque qui non prædestinati sint ad salutem, ab ipsa iuuari, ne grauius scilicet peccent atque ob id tanto seuerius puniantur. Alibi, Nos, inquit, in Ecclesijs imagines tamquam signa adoramus, Deum vero ex omnibus viribus. Et in explicatione Decalogi, Quamuis, ait, in Veteri Testamento licitum non fuerit, Ecclesia tamen Imagines introduxit, vt laicu pro libris essent, & Christiani Sanctos debite adorandos, in memoriam reuocarent. Vides, opinor, ex Nouatorum nostrorum decretis *VViclephum idololatram fuisse, & tamen ab ipsdem primum nominari Apostolum, ad reformandam Ecclesiam missum. Ad alterum illum, Hussium inquam, nunc veniamus: quem de Statu Ecclesiæ Commentarij aiunt, Euangelij fontes Monachatus sordibus & veneno infectos purgasse. At ille Tomo II. sic scribit (o). Nolle se quidquam de Missæ sacrificio demere: quum alibi docuerit, salutare illam hostiam ad liberandos omnes eos qui Purgatorij pœnis cruciantur, pretium esse sufficientissimum. Et alibi**

SI

magna

1 Tom. 2. epist. Ioan. Huss. fol. 353. m In Anti. cap. 26. n *VVicleph.* in serm. assum. B. Virginis. o Apud Crispinum Anno 1562. Huss. tom. fol. 52. E. 35.